

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România și streindtate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prundului Nr. 15.
Inseratele se primesc la administrație. Prețul după tarif și învoială
Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

Evenimentele din Franța.

De când s'a început războiul, puterile Quadruplei fac continue sforțări pentru a ajunge la înțelegerea deplină care să le poată îngădui o perfectă unitate de acțiune. Cutoate numeroasele conferințe cari au avut loc în acest scop, Quadrupla n'a putut ajunge încă nici la unitatea acțiunii diplomatice în țările neutrale, suferind din această pricină numeroase și grave eșecuri.

Cât despre încercările unei cooperări cordiale pe fronturile de luptă, cu ofensive simultane, ori cu participarea tuturor aliaților pe același front, despre cari s'a vorbit atâta și de la cari se spera atâta, ele n'au dat alt rezultat decât interminabile polemici de presă, în cari și Anglia și Rusia, dar mai ales Italia, demonstrează că nu li se pot cere sacrificii mai mari decât cele pe cari le-au făcut.

Din punctul de vedere strict al intereselor naționale, fiecare dintre aliați aveau dreptate. Gravele pierderi pe cari le-a suferit Italia zilele acestea, la cel dintâi atac mai serios al armatei noastre, sânt o dovadă concludentă în această direcție.

Dar din punctul de vedere al victoriei această lipsă de unitate a adus Quadrupla într-o stare de inferioritate, care va fi și pricina eșecului ei final. Pentru că, pe când Franța este lăsată să lupte singură contra unei ofensive uriașe și aliații ei manifestă foarte puțin intenția unei cooperări active, fie pe frontul dela Verdun, fie prin ofensive pe celelalte fronturi, — în tabăra adversă nu este decât o singură voință și milioanele de sforțări individuale, poroite din atâtea direcții deosebite, se întâlnesc într'un singur punct, acel al conducerii supreme și unitare. Nu s'a manifestat în direcția acțiunii puterilor centrale nici un singur moment de șovăire; nu s'a auzit în comandamentul suprem nici o voce discordantă.

De sigur că, și în această perfectă unitate de acțiune, opusă continuei fluctuații și nestatorniciei de hotărâre din tabăra adversă, trebuie căutat în bună măsură secretul succeselor puterilor centrale.

Ea este izvorul siguranței cu care vorbesc reprezentanții autorizați ai Germaniei și Austro-Ungariei, și ne explică de ce în solemnitatea discursurilor de la Londra și dela Paris, sub aparența unei fermități neșovăitoare, tremură conștiința necesității unor apropiate concesii și uneori chiar teama.

Ceeace se petrece acum în Franța — care a dat totuși până azi un exemplu înălțător al străngării rândurilor, într'o lume politică dispartă, în care clocoteau toate patimile și fermentau toate ambițiile, — ceia ce se petrece în comandamentul superior francez, ne arată până la evidență că Quadrupla nu va mai putea învinge.

Telegramele ultimelor zile ne arată că nici în privința apărării Verdunului n'a fost unitate de vederi la Paris. Comandantul suprem, generalul Joffre ordonase retragerea armatei dela Verdun; a invins însă opinia protivnică, reprezentată prin generalul Castelnau.

Cu toată severitatea cenzurii presa franceză discută cu aprindere conflictul; părerile sunt împărțite. Din toate părțile se ridică atacuri vehemente contra d-lor Poincaré și Briand. D. Clemenceau, într'un articol, anunță interpelări la Camera și Senat și declară că d. Briand, obosit de putere intenționează să se retragă dar n'are curajul s'o facă, pentru că se teme de primejdia hărțuirilor reformării ministerului.

Dacă cenzura franceză a lăsat să pătrundă aceste lucruri până la noi, este evident că domnește la Paris o stare de lucruri îngrijitoare.

Din aceste fapte rezultă mai evident decât din toate discursurile lui Sir Grey, că pacea se apropie; ea nefiind condiționată de voința câtorva oameni, ci de mersul fatal al evenimentelor.

O justificare a Italiei. »Pester Lloyd« primește din București următoarea depeșă specială:

»Minerva« comentând situația războiului, scrie: »Când luăm seamă de pierderile Italianilor din zilele ultime, înțelegem cât de în drept a fost Italia să refuze trimiterea de trupe la Dardanele, Salonice și în Franța, deoarece știa că se găsește în fața unui inamic, care nu este depreciable.

Ofensiva contra Italiei.

— Comentariile pressei italiene. —

Din Lugano i se trimite lui »Pester Lloyd« lap'd're estrase telegrafice după zărele italienești din care reiese că generalismul Cadorna rețase în rapoartele sale înaintarea trupelor austro-ungare pe teritoriu italian ocupând fortificațiile dela Toraro și Campomolon.

»Secolo« face un comentariu pesimist raportului lui Cadorna. În istoria războaielor sa'e Italiane cîdată n'a s'at în fața unor astfel de ofiri numeroase, înzestrate cu artilerie puternică ca și acum.

Correspondentul din Roma al »celuiaș ziar scrie, că la Roma este considerată ofensiva austro-ungară drept o faptă deșănădăduță. În curând Rusia va fi gata de ofensivă și temându-se de aceasta — zice correspondentul — armata austro-ungară vrea să și asigure succesul.

»Tribuna« se îndoiește, că Austro-Ungaria dispune de mijloace ca să ducă ofensiva până în cașt.

»Giornale d'Italia« provoacă publicul se nu dea importanță prea mare episodului din Tirol. Ofensiva austro-ungară este incontestabil temerară, dar linia principală de ofensivă a Italianilor nu a putut fi atinsă până în prezent.

»Polo d'Italia« atacă în mod ironic pe acei, cari vreau să încheie o pace cu ori ce preț și-i întrebă ironic, că nu vreau să cedeze imediat Veneția.

»Stampa« e informat, că miniștrii Sonnino, Salandra și Morone au plecat în cartierul general italian.

Operațiunile militare germane.

Buletinul oficial pe ziua de 23 Mai.

Pe câmpul de operațiuni dela vest.

Intenția unui contra-atac al Englezilor la sud-vest dela Givenchy en Ghelle a fost recunoscută și ducerea lui la îndeplinire a fost împiedecată prin foc de artilerie. Ieșiri mai mici engleze în regiunea dela Rocincourt au fost respinse.

În regiunea râului Maas activitatea războinică a fost deosebit de vie în urma unor încercări de contra-atacuri mai estinse ale dușmanului. La stînga dela râu am luat la sud dela pădurea Cammarda, o casă de pază a Francezilor.

Atacuri dușmane la ost dela înălțimea 304 și la marginea sudică a înălțimii »Morte Homme«, au eșuat. La dreapta dela râu au

avut loc pe frontul la nord dela măierieștea Thiaumont până la pădurea Caillette, lupte violente de infanterie.

În legătură cu o puternică pregătire de foc de artilerie, Francezii au pătruns în pozițiile noastre cele mai înaintate, dar contra-atacurile noastre i-au aruncat din nou pe arpile sectorului de atac.

La sud dela sat și la sud dela fortul din fața lui, Douaumont, care de altcum se află neclintit în mâna noastră, lupta nu e încă terminată. La nord-ost dela fortul Vaux a fost recucerit capul unei galerii de mine, care alaltieri căzuse transitoriu în mâna dușmanului. Prin explozii am distrus pe înălțimea Combres prima și a doua linie dușmană, pe o estindere considerabilă. La Vaux les Palmeix și Seusey (pe înălțimile dela Maas la sud dela Verdun) atacurile dușmane au eșuat deja în focul nostru. Mici detașamente cari acolo au pătruns în tranșeele noastre le-am înfrânt.

Un avion dușman a fost împușcat la sud-vest dela Bailly.

La ost și sud-ost Câmpul de operațiuni din Balcani.

Nimic nou.

Din Rusia.

Mizerii economice.

»Berliner Lokalanzeiger« primește din Stockholm o telegramă mai lungă relativ la mizeria economică a Rusiei.

În toate guberniile din Nordul și centrul Rusiei, domnește o iarnă târzie atât de aspră, încât toate semănăturile de toamnă au fost nimicite. În Pekow, au fost 12 grade de fr.g. În Reval domnește de trei zile un vi-co, zăpada are o înălțime de două picioare. În regiunea Voșel, în Kasan și Samara, unde, în urma primăverii timpurii semănăturile crescuseră foarte mult, a înghețat totul. În gubernia Perm, pagubele sunt evaluate la două milioane de puzi (un puz, are vreo 16,5 kgr.)

În cercurile agricultorilor ruși și ale guvernului, domnește o nervozitate crescândă, ce examinează posibilitatea unor imediate noi arături și semănături. Ministrul Agriculturii a interzis tăierea vitelor tinere, spre a împiedeca nimicirea stocului de vite. Din

această cauză, se așteaptă o nouă scădere a mărfurilor de pe piață cu 50%.

Toate proviziile de cafea s-au terminat, deoarece, dela decizia sudică de interzicerea tranzitului, nu se mai poate importa cafea. În Suedia suat reținute mărfuri rusești în valoare de 6 milioane de ruble.

Biroul central al Crucii Roșii este singurul loc de unde se pot procura medicamente. Acesta a comunicat acum spitalelor, că va furniza pe viitor medicamente numai lazaretelor de pe front.

S-a interzis exportul laptelui din Finlanda în Rusia. Prin aceasta, cantitatea de lapte ce se duce la Petrograd va scădea cu 80 %.

Din România.

Un acord turco-român. — Schimbul de mărfuri cu Germania. — Recolta rapiței și a muștarului.

După încheierea acordului comercial româno-german, care este în curs de executare, după semnarea unui acord similar cu Austro-Ungaria, a cărui executare va începe în curând, — acum delegații comisiunii centrale de import așlături la Constantinopol, au reușit să stabilească, în principiu, cu guvernul otoman condițiunile în care Turcia va da României anumite articole.

Acordul turco-român nu va fi semnat decât după ce guvernul român va fi pus în cunoștință de prețurile, cu care Turcia va vinde României articolele de care dispune și pe cari le poate trimite.

La Ministerul Industriei și comerțului s'a ținut o conferință sub președinția d-lui Ministru Al. Radovici, a membrilor delegațiunei permanente a comisiunii de import, cu cei doi directori ai biroului german, în care s'a discutat asupra stabilirii formalităților pentru aducerea mărfurilor din Germania și a exportului din România.

Procedura pentru acel cari vor să comande mărfuri din Germania s'a stabilit astfel: Comerțiantul român se adresează fabricantului german; acesta transmite comanda organizației speciale (Zentralstelle) de la care cere autorizația de a vinde pentru export mărfurile cerute. Odată această autorizație eventual obținută, fabricantul trebuie să obțină permisul de export, precum și permisul de tranzit prin Austro-Ungaria și permisul de import în România.

Mărfurile din Germania odată ce

Literatură...

De: Emil Isac.

Mihail Sorbul s-a căpătuit... Însăși după atâtea așteptări un autor modest, un scriitor de talent, un dramaturg cu intuiție sinceră, a putut cuceri scena Teatrului Național din București și plesa lui »Fatima roșie«, un sol al literaturii dramatice, face serie. Prin urmare astăzi în cluda amoresului pomadat: Eugen Levescu, un superb disprețuitor al autorilor moderni și un smator une-ori banal de crud, Mihail Sorbul propți de-un alt Mihail, profesorul universitar D'agomirescu, entuziasmul luptător pentru validitatea talentelor dubioase, ajunge pe întâia noastră scenă nu cu'n debut sfios, ci cu'n succes temerar. Firește succesul pe t v a trebuit să fie urmat de-un succes moral: Mihail Sorbul concentrat în tribă ca simplu ostar, a fost denumit de secretar literar al Teatrului Național și Regele României i-a dat panglicuta roșie pentru butonieră, vizul tuturor burghezilor și al tuturor lingălor po-lizei.

Nu felul cum a invins Sorbul mă interesează, ci forma. Despre Sorbul, noi cătiva, idealisti în cenacul tru-wolu-lui, am fost totdeauna convinși că are talent. Talentul lui Sorbul era însă ceva artificial, rudimentar și totuși rafinat, un reflex al literaturii progresiste din Rusia. Sorbul este un realist, dar realitatea o vede din triumful obtuz al unui individualism sensibil și arhaismul său, une-ori forțat, alteori naiv (ca de pildă în drama »Leopischi«) este de marcă veritabilă, cu adevărat Made in Rumany... Și Mihail Sorbul ani de zile s'a luptat cu indiferențismul publicului, terorizat de unii mercenari ai literaturii și de babele boctoare a'e criticismului pedant.

Bietul Sorbul, ani de zile a trebuit să se frămante pe la redacțiile cotidianelor, să facă pe secretarul la publicații de teatru și să fie un contemporator al manuscriselor în-terate, ani de zile Sorbul a trebuit să simtă greutatea ironiei unor »scriitorici«, care ajungeau culmea popularității cu'n joben și cu'n bastonaș și cu fotografiile expuse în vitrinele băcăniilor, bietul Sorbul și-a

publicat de-a rândul dramele, pe care critica le-a rețăcut ori le-a blasfemizat, căci Doamne, »critica« a devenit o meserie și s-a mutat din foileton la reclama—și Mihail Sorbul totuși n-a degenerat, nu s'a revoltat, nu a aruncat în foc stocul de manuscrise blestemând pe filistini. Nu Mihail Sorbul a tăcut și a așteptat și o zodie norocoasă i-a scos piesa din sertarele direcției. Piesa a fost jucată și a triumfat. Astăzi Mihail Sorbul — a devenit scriitor după ce ani de zile a fost acolytul Muzelor!

Cazul lui Sorbul, este caracteristic nu numai ca învățătură morală pentru critica și criticii, ci și pentru fiecare scriitor. Critica și criticii au adesea mania de-a executa definitiv, ori de-a proslăvi până la ceruri. Alevărate talente, fecunde, și strălucite, proaspete și puternice, au fost nu arare-ori acoperite cu însușele critice. Delsa Horaș până la Maeterlinck și dela Boltinteanu până la Eminescu, fiecare poet, a fost »criticat« — și cum criticat! Fiecare licean cunoaște deja episoadele critice profesorului din Blaj, care decapita versul magistral al celui mai

mare poet al nostru. Cunoaștem cu totii viața lui Caragiale, primul său debut fuzat cu public și presă — și cetitorul inteligent astăzi nu dă atenție deosebită criticii ei iscălită de-un nume ilustru.

Critica numai atunci are valoare, dacă obiectivitatea ei pornește din instinct de artist, dacă nu împune anumite rezerve, dacă este independentă și dacă nu oțetă asupra cetitorului părere personală, ci dacă ea documentează o stare de spirit, analizează o concepție etică și ajunge la concluzie prin suma gândurilor...

»Critica personală« atât de uzată la noi, »critica de clică« și de mutualitate, a de-utut definitiv. Astăzi grație vremii și progresului publicului nostru este atât de matur intelectual cește încât în opera uauil scriitor nu caută echivocuri și nici-au o citește cu prejudeții. Astăzi nu s'a mai fac osebiri confesionale, ori-de clasă — un poet al muncitorilor este tot atât de prețuit ca o Regină-literată, dacă opera este scrisă cu talent. Triumful talentului — triumful și al lui Sorbul și al tuturor

celor, al căror talent a fost ascuns supt obroz, ori a fost comentat cu dispreț de unele coterii literare... Vremea atotputernică, sfântă în logică și distrugătoare în consecințe, a trezit în sfârșit și conștiința socială de pretutinteni de-a vedea în scriitor reprezentantul energiei naționale, de-al întâri fondul sufletec prin toate mijloacele posibile, de-a-i da puțința ca să se echilibreze și ca talent literar și ca om...

Un îndemn de muncă pentru poporul palid al idealistilor este triumful lui Sorbul, dar tot odată și bună lecție pentru unii profesori, care caută și astăzi să îngreuneze situația scriitorului român, să-l micșoreze, să-l îndispuoă cu micile tiranii ale burghezului mediocru, să-l facă prea curând bătrân și să-l sruce în brațele mercantilizmului nemilos cerându-i mai multă muncă diamică, decât psihică...

Dragă Sorbul! Iți strâng mâinile!

Români, subscrieți la al 4-lea împrumut de războiu!

se obțin toate permisivul de export, tranzit și de import, sunt străne în câteva stații principale de căi ferate germane, și în vagoane colective expediate cu trenuri speciale (numite Car-men) în România. Ele intră prin Predeal și sunt dirijate la Ploiești. Aci funcționează un birou de expediție înființat tot de biroul german și care e însărcinat cu primirea mărfurilor so-site cu trenurile germane și cu expedierea în țară, a mărfurilor sosite din Germania.

Se evaluează că recolta viitoare a rapiței în țară ar fi de vre-o mie de vagoane, asemenea ar fi și vre-o 300 vagoane, muștar. Din ambele s'ar putea eventual obține vre-o patru milioane kilograme ulei, pe când consumul intern anual, din acest fel de ulei s'ar ridica la vre-o două milioane kilograme.

Voci de presă.

Cetim în „Steagul”:

Revocarea d-lui Blondel, ministrul Franței, — însuși d-sa comunicând amicilor și cunoscuților retragerea sa a întrebuit termenul de „revocare” — dă loc, în cercurile politice, la comentarii foarte aprinse. Fusese într-adevăr vorbă, acum o lună de plecare plenipotențiarului francez. Totuși, d. Blondel primise acum de curând scrisori foarte asigurătoare și nimic nu putea face să se prevadă brusca schimbare de hotărâre a guvernului din Paris. Se crede că ea a fost determinată de vizita unor miniștri francezi la Petrograd. D. Blondel nu a luat însă nici o hotărâre, asupra reînnoțirii sale în Franța.

Vizitului ocupându-se de actualitatea Universității sub noua direcție, face următoarele reflexii:

„Dacă d. Take Ionescu înțelege astfel să ajungă, prin Universul, la izbândă unor anumite combinațiuni politice, nu e exclus ca d-sa să urmărească în același timp și dărâmarea marilor ziar popular, în folosul celui mai mic al d-sale, „Adevărul”, de care îl leagă amintiri mai intime și mai durabile. În ce ne privește, noi vom regreta sincer dispariția din presa română a unui organ care își câștigase o încredere și un drept cuvânt, respectul cititorilor săi.

Ziarele bucureștene publică următorul comunicat:

Legătuirea Austro-Ungară ne roagă să publicăm următoarele:

»Mai multe ziare au răspândit știri despre revolte militare în mai multe orașe ale Ungariei. Motivul răsvrătirii ar fi fost că trupele ungare s'ar fi opus a fi trimise în Balcani și pe frontul de vest. Legătuirea Imperială și Regală este autorizată a opune desmăntirea cea mai formală acestor știri născocite.»

Comunicatul Höfer.

Buletinul oficial pe ziua de 23 Mai.

In nordul monarhiei și pe Câmpul de operații din Balcani.

Situația e neschimbată.

La granițele italiene.

Trupele noastre înaintează acum și de ambele părți ale văii Sugana. Borgan (Borgo) a fost părăsit de dușman în fugă. O pradă bogată a căzut în mâinile noastre. Corpul de armată din Graz a trecut granița și urmărește pe dușmanul bătut.

Fortul italian Monte Verena e aproape de tot în stăpânirea noastră. În valea Brand e în curs de atacul pozițiilor dela Chiesa. Numărul tunurilor capturate dela 15 Mai încoace s-a ridicat la 188.

Hydroplanele noastre au aruncat numeroase bombe asupra liniei ferate S. Dona di Piave — Portogruaro.

General de divizie Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Inarmările Statelor-Unite. »Reuter» comunică din Washington următoarea telegramă:

Casa reprezentanților a primit raportul comisiei despre un proiect privitor la înmulțirea armatei, după care aceasta s'ar putea urca la 680.000 de oameni.

Conferențele lui Callaux în Berna. »Eclair de Balcan» semnalează conferințe importante ce le-a avut Callaux cu președintele și alți bărbați însemnați, ai consiliului republicii elvețiene în Berna.

Se știe că fost ministrul francez Callaux soțul atentatoarei la viața rectorului Calmette a fost împotriva războiului Franței.

Bethmann Hollweg răspunde lui Grey.

— Chestia păcii. —

Din Berlin se comună cu data de 23 Mai:

Declarațiile făcute de cancelarul german în fața scriitorului germano-american Wiegand, a căror conținut s'a publicat acum, conțin un refuz superior al presupunerilor lui Grey de-a crea o deosebire între prusiicism și germanism.

Deasemenea se respinge și pretinsa țintă a războiului ententei de-a democratiza viața politică germană, provocându-se cancelarul între altele la faptul, că sistemul democratic n-a împedat Anglia de-a încheia tratate secrete cu Franța și Rusia. Din declarațiile cancelarului rezultă mai departe că Anglia a lucrat în decursul ultimilor 20 ani neîntrerupt cu putere militară, ceea-ce o dovedesc chestia Fashodei și diverse alte amenințări.

În favorul păcii s'ar putea lucra numai în cazul când polițianii ententei ar cădea între ei de acord cu privire la niște ținte reale de pace, cari n-ar perde din vedere situația militară reală. Dacă ei vor avea voința sinceră, să pună capăt vărsării îngrozitoare de sânge și dacă ei ar debate reciproc în mod practic problemele păcii, ne vom apropia de pace. Cine nu face aceasta, poartă vina dacă Europa va continua să sângereze. Vina aceasta o resping dela mine.

Premiile Academiei Române.

Lista operelor propuse spre premiere în actuala sesiune este mult mai redusă ca în ceilalți ani.

La cinci premii principale: „Adamache” pentru o lucrare cu privire la studiul asupra formațiunii numelui de familie la români.

„Eliade Rădulescu” pentru o lucrare cu privire la „relațiile noastre cu Turcia,” la premiul „Năsturel” pentru o lucrare relativă la administrația austriacă în Oltenia, Banat și Transilvania până la pacea din Belgrad, la premiul „Al. I. Cuza” pentru o lucrare cu privire la istoria breslelor din România și la premiul de 20.000 lei pentru „Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea principatelor” nu s'a prezintat nici un manuscris astfel că concursul pentru aceste premii rămâne pentru viitoarea sesiune.

Partea literară este reprezentată prin câteva scrieri foarte restrânse. Lipsește romanul, nuvela, teatrul și poezia, cu foarte puține excepții.

Mai mult avem studii și esauri literare, cum e volumul „Aspecte din civilizația engleză” al d-lui I. Botez și volumul de studii critice și filozofice al d-lui H. Sanielevici „Cercetări critice și filozofice”.

Imediat după aceste lucrări am pune vâsta și prețioasa monografie a „Orașului Iași” alcătuită de d-l N. A. Bogdan și istorica și documentata lucrare a d-lui T. T. Burada despre „Istoria teatrului din Moldova” o operă de mare interes pentru istoria teatrului românesc și pentru dezvoltarea artei și literaturii dramatice în fosta capitală moldovenească.

În partea literară mai relevăm volumele „Pe căile Profeteiei” de Chiru Nanow și „Nevestele lui moș Dorogan” de I. C. Vissarion.

Celelalte lucrări și studii parte tipărite, parte în manuscris, sunt științifice, istorice și sociologice.

M-a.

Noul credit de războiu. Conform informațiilor ziarelor berlineze se va prezenta Reichstag-ului înainte de Rusaliu un nou credit de 10 miliarde mărci, prin care creditele de războiu se vor urca cu totul la 50 miliarde.

Din Melbourne (Australia) se depeșează:

Casa reprezentanților a votat un proiect de lege prin care guvernul e imputernicit a cheltui pentru scopuri de războiu o sumă de 50 milioane punzi.

ȘTIRI.

24 Mai a. 1916

Marea distincțiune a Moștenitorului Tronului. Majestatea Sa Monarhul a conferit. Locotenent Mareșalului arhiducelui Carol Francisc Iosif în semn de recunoștință pentru strălucita conducere a corpului său de armată: Ordinul Coroanei de fier clasa I-ii cu distincțiune de război.

Prim're gratuită în Academile militare. Din Viena s'a atrăge din nou atenția asupra împrejurării, că pentru anul de studii 1916/17 elevii academțiilor militare din Monarhie nu vor avea se plătească taxele de vipt. Pentru absolvenții de gimnaziu sau școli reale superioare, s'a deschide deci perspectiva unei cariere frumoase și aproape fără cheltuieli de studiu.

Nou medic român. Afliam cu plăcere că tânărul Gheorghe Moldovan din Sibiu a fost promovât de doctor în medicină la universitatea din Budapesta.

Zua Florilor. Reuniunea ev. pentru apărarea copiilor va aranja în caz de timp favorabil Duminecă în 28 l. c. o zi a florilor în favorul orfanilor de sub îngrijirea reuniunii cât și a altor orfani brașoveni fără deosebire de naționalitate și confesiune, a căror părinți au căzut pe câmpul de luptă. În această zi fetițe de școală vor vinde pe străzi flori, bucată cu 10 flori. Publicul e rugat a da atențiunea cuvenită acestor fetițe, cumpărând flori. Bani se depun în casetele elevelor, stampilate de poliție. Duminecă după amiază dela 5-7 va cânta la promenadă muzica, un bun prilej de-a contribui pentru acest scop de binefacere.

Moartea generalului Arthur Görgey. Duminecă noaptea a murit la Budapesta, Arthur Görgey, renumitul general din luptele pentru independență din 1848-49. A murit în vârstă de 98 ani, în ziua aniversară a lăurii cetății Buda, una din cele mai mari victorii ale generalului. Cu el a dispărut una din cele mai mari figuri istorice ale Ungariei. Poporul maghiar a înconjurat personalitatea sa cu numeroase legende.

Efectele cutremurelor d'n Italia de Nord. »National Zeitung» anunță din Lugano teribilul efect al cutremurului de pământ dela 4 Mai din Italia de Nord. Știrile, denaturate de cenzură sunt necomplete, dar din circumscripția Rimini singură se anunță surprăsa și vătămarea grea a o mie de clădiri particulare și publice. Și în circumscripțiile Catolicco Pesaru, Ancona, pagubele sunt foarte importante.

Un dar al împăratului. »Die Zeit» aduce știrea, că Monarhul a dăruit spitalului imperial jubilar din Viena pe seama soldaților răniți și bolnavi 3000 țigări și 8000 de țigărete.

Un proces de trădare de patrie s'a început în Seghedin contra celor 23 de locuitori din Chich nda-mare, advocați, preoți, funcționari și negustori, cari au fost membrii ai societății sârbești »Socol», care lause în programul ei ruperea unei părți a Monarhiei prin revoluție și anectarea ei la țara sârbă. Acuzații neagă vinovăția lor.

Un tren în flăcări. Din Nyiregyháza s'a depeșează: În 21 c. pe un vânt puternic s'a aprins prin scântele unei locomotive un lung tren de marfă între Ujfehértó și Császár-szálás. Focul a putut fi stins abia, după o muncă de mai multe ceasuri. Șapte vagoane încărcate cu fân au ars total.

Ninsori mari în Ungaria de nord Din Ungvar se anunță: Un viscol cumplit s'a deslăntit Sâmbătă seara în nord-estul Ungariei de sus. Localitățile Nagyberznz, Havasköz, și Uzsoak sunt acoperite cu un strat înalt de zăpadă.

Inrolarea glogașilor din contingentele 1866-1896. »Külügy Hadügy» anunță că glogașii din contingentele 1866-1896 cari la recentele asentări au fost recrutați — nu vor fi chemați la serviciul militar activ decât după sezonul recoltei. Asentările au fost făcute numai cu scopul de a se asigura

rezervele necesare pentru viitor ale armatei.

— x —

Olei din porumb este cel mai nou surrogat datorit tehnicii moderne, pentru oleul de consumație, cât și ca substrat la fabricația, de săpunuri, lumânări glicerine etc. Descoperirea s'a datoroeste Americanilor.

— x —

În Germania și la noi. La noi sunt în continuă urcare prețurilor mâncărilor, încât deabia te m'i poți atinge de ele. În Germania din contră s'a reduce de pildă și la table-d'hôte în vagoanele-restaurant taxa dela 3 la 250 marce. Și pentru această taxă, care face neto 3 c. 50 f, în bani de ai noștri, călătorind azi în Germania poți mânca un prânz să te sature, nu de multe feluri, dar mâncări hrăntoare și relativ efține: o supă bună, o friptură și o prăjitură servită table d'hôte. La noi o singură friptură singură te costă deja aproape 4 coroane în birt și nu în vagon-restaurant.

— x —

Ură contra germanilor în Engli-tera. Din Londra vine știrea, că administratorii fundațiunii Cecil Rhodes vor se suprima bursele pentru studenți germani la universitatea din Oxford.

— x —

Moartea generalului Marchand. »Lokalanzeiger» anunță din Rotterdam, că a căzut generalul francez Marchand, a cărui expediție la Tașova în anul 1896 a fost aproape de a produce un război anglo-francez, de oarece Kitchener a pretins, ca drapelul francez să fie retras. Marchand a voit să opună rezistență armată, dar guvernul francez a cedat, ceaceo Marchand n'a uitat niciodată.

— x —

Căsătorie tragică. Săptămâna trecută era publicat în ziarul »Irish Times» anunțul de căsătorie al contelui Plumket cu Grace Gifford. Același număr al ziarului conținea comunicatul oficial că contele a fost împușcat la orele 4 dimineața. Cununia avuse loc în închisoare la orele trei și jumătate.

— x —

Noiule ordinațiuni despre metale referitoare la: 1.) Mărginirea punerii în circulațiune și a prelucrării anumitelor metale și mestecături de metale. — 2.) Reclisițiunea proviziunilor de plumb și a obiectelor de plumb. — 3.) Reclisițiunea proviziunilor de coșitoriu și a obiectelor de coșitoriu. — 4.) Mărginirea prelucrării rămășițelor de plumb coșitor și de tinichea albă se pot ceta la autoritatea industrială orășenească (Magistrațul orășeneș, Strada Vămii Nr. 63 etagiu II.) Aici se dau și explicațiile de lipsă în privința modului de împachetare și a modului de expedare a obiectelor și a materialelor recvirate cari cel mai târziu până la 15 Iunie 1916 trebuie să se trimită Comisiei pentru luarea în primire a metalelor. — Fiindcă aceste ordinațiuni cuprind foarte însemnate dispozițiuni nu numai pentru industriași și pentru comercianți ei și pentru fiecare posesor singurate care are metale, de ori-ce soluși în ori ce stare ar fi acela, dar fiind-că aceleași dispozițiuni sunt de un cuprins prea mare, așa că nu se poate publica, de aceea provocăm pe toți cei interesați să se prezinte la autoritatea industrială orășenească pentru primirea instrucțiunilor necesare, cât se poate mai curând. — Brașov, în 16 Maiu 1916

Magistrațul orășeneș.

— x —

Domnișoară funcționară caută ocupațiuni pentru orele de după amiază oferte la administrația ziarului.

2-3

— x —

Pentru Orfelinatul Uniunii femeilor române din Ungaria.

Bravi Soldați din Reg. de Inf. 2. Bată. I. dau obolul lor pentru Orfelinat, în schimbul esemplarelor »Cartea Soldatului» dăruite de Paști. în sumă de 180 cor.

Comp. I. Câte 2 cor.: Serg. maj. Tabacu Vasile, fruntaș, Bogdan Ioan, Inf. Băla, Alexe, Hercian Petru, Har Demeter, Codran Demeter, Moroșan George, Ozon Lörincz, Murza George.

Câte 1 cor.: Fruntaș, Pestrea Ioan, Inf. Gineșg Petru, Răvar Petru, Coman Andreu, Stoica Iosif, Muntean Demeter, Nistor Ștefan, Crutezu Ioan, Krașovan Nicolae, Krașovan Petru, Meca Gerasim, Balica Nicolae, Radu Vlad, Ceșgi Ioan.

Câte 60 fl.: Inf. Comaș Xenofon Niculits Traian, Bucur Mihail, Popa Dumitru, Morar Nicolae, Hudaș Gyorgy, Savu Sandor, Kárápos Gyorgy.

Comp. 2. Câte 2 cor.: Sergent Bercan Ioan, Cp. Motoască Romulus.

Câte 1 cor.: Fruntaș, Sirbu Ioan, frunt. Coșuleț Ioan, Inf. Homoroșian George, Moldovan Ioan, Sandru Ioan Costi Ioan, Liptor Dumitrie.

Câte 50 fl.: Inf. Dumbrăv George, Răsnovean George, Bucur George, Stancu Ioan, Radu Nicolae, Saclu Ioan, Morariu Vasile.

Câte 40 fl.: Corp Muntean Victor Inf. Cașăș Dumitru.

Comp. 3. Câte 2 cor.: Serg. major. Ardelean Nicolae, cpr. Soleș Georg. Oberl. Glaz Eda 1 cor. 25 fl.

Câte 1 cor.: Fruntaș Butu Ioan frunt. Lupu Vasile, frunt. Comaș Ioan, Gavria Ioan, Inf. Sandor Ioan, Sebeșan Flores, Zălan Dumitru, Cămpăan Vasile, Băj Ioan, Maniu Nicolau, Maniu Spiridon, Zărnescu Ioan, Vrăncănu George, Dobrin Dumitru, Cotigă Nicolau, Prejmerean Nicolau, Stoianu Serv. Vrăncăan George, Viorea Constantin. Toma Ioan, Mailat Ioan, Albușescu Iosif, Miekovits Ferry, Negrea George, Rus Vasile, Keres Ioszeif, Stritcu Georg, Groda Vasile, Precup Iosif, Micula Ioan. Revnic Ioan, Comaș Ioan, Morariu Ioan, Cârstea Teodor, Orbu Teodor, Roșca Constantin.

Câte 50 fl.: Serg. Radu Ioan, frunt Ignat Teodor.

Comp. IV. Câte 4 cor.: Serg. Silea Nicolae.

Câte 3 cor. Serg. Cruțu Arsenie, cpr. Timar Nicolae.

Câte 2 cor. 40 fl. cpr. serg. Sandor Ferencz.

Câte 2 cor.: Serg. Eremia Ioan, Marin Ioan, cpr. Balla Costică, Todor Radu, frunt. Ferdelă Vasile, Inf. Teșgan George, Lucașu Alexandru, Selev Mihail, Iocica Ioan, Siroca Ioan, Vișeșel Nicolae, Roman Toma, Zichiu Lăzar, Achim Alexandru, Markoș George, Abrași Serb, Răpulea Nicolae, Dobra George, Pislică Nicolae.

Câte 1 cor.: Cpr. Birt Andreu, Inf. Rătan George, Gellor Vasile, Maș Ioan, Marcu Ștefan, Drula Iulian, Brad Vasile, Șerban Ioan, Garea Ioan, Feldorean George, Iuc Partenie, Sandru Ioan. Dușea Vasile, Toma George, Vintea Martiu, Borle Teodor, Găitan Toma, Fazakos Alexe, Piștea Ștefan, Sielar Manoilă, Gândac Marin, Svetcu Farkas, Irinkiti Ignat.

Câte 50 fl.: Frunt. Bunescu Ioan.

Câte 40 fl.: Inf. Căfra Șandor, Chelieșan Vasile.

D-l Major Pompeju Benția a completat colecta cu 20 cor.

Exprimăm cele mai călduroase mulțămite bravilor ostași. Dumnezeu-i aducă sănătoși la vetrele lor.

Maria B. Baiulescu pres.

Bibliografie.

A apărut:

»Cultura Creștină» anul VI. Nr. 9. din 1916, revista profesorilor de teologie din Blaj, cu următorul cuprins deosebit de bogat și de variat: Senlor: al patrulea împrumut intero de război. Dumitru Neda: Cetind epistolele sf. Ignatiu Antiohenul (Gânduri vechi și toțuși noue) (II Articol final). Ștefan Tășgedanu: Din viața și activitatea primului episcop sufragane român din Oradea-mare, Melește Kovács. (Tulburările din 1751-4). »Craul Românilor» (I). Gheorghe M. Pteancu: Câteva reflexii la planurile instrucției catetice elementare. Însemnări: Fundațiunea pentru ajutorarea zărilorilor români din Ungaria (Dr. Alexandru Rusu). Cronică: Înaugurarea școlii industriale române din Lugoj (sr.) Reforme calendaristice (sr.) Dint'un raport al vicariului apostolic Dr. E. Bjelek (sr.) Cronică războiului (sr.) O foarte laudabilă hotărâre a conferinței de primăvară a corului episcopesc maghiar (r.) Cărți și reviste: Adolf Harnach. — Dr. Gh. Comaș, Monahismul, idealurile și istoria lui (sr.) »Oțeanul» (r.)

»Hora» cea mai nouă piesă muzicală pentru pian, compusă în stil concertant, muzică modernă cu motive naționale, de tinărul Laurian Nicorescu, care nainte de izbucnirea războiului a fost eev distins a cursului de cant și compoziție la academia din Viena. Hora se estinde pe 6 pagini și se poate procura numai dela preotul Ioan Nicorescu în Curtiel (Kürtő) comit. Arad, prețul 3 coroane plus 20 flori porto.

Proprietar:

Tip. A. Muresianu: Branice & Comp. Redactor responsabil: Ioan Lacas

Acțiuni Albina

se caută spre cumpărare

Adresa cumpărătorului la administrația ziarului